

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Balthasar Rex Babyloniorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

tri minori, qui ¹ *Balthasar* dictus est, locum fecit. Is cum ² quarto & decimo anno, ³ publicum epulum principibus ac præfectis suis daret, sacra vasa, quæ per Nabuchodonosor de templo Hierosolymæ ablata, ac in regales usus usurpata,

cum fuisse filium Evilmerodachi, ex *Jerem. cap. 27. v. 7.* Alii nec filium, nec fratrem, sed eundem cum Evilmerodacho. Quia Daniel eum statim Nebucadnezari subiungat. Deinde, quia semper eum vocat filium Nebucadnezaris. Denique quia *Jeremias 1.2.* eum vocat *Mero-dach*, quod idem ac *Evilmerodach*. Ac juxta hanc sententiam dandi sunt Balthasari anni regni *XXXIV.* Sed ex omnibus nulla probabilius quam *Sulpicii nostri*, fratrem Evilmerodachi minorem fuisse. *Horn.* Alii scribunt Balthasarem non fuisse fratrem Evilmarodachi, sed sororis filium. Sane à *Beroso* & *Megasthene* vocatur Λαβασαρος Ναβονιδεοσορης θυγατερης, id est, ex filia nepos. Is est Balthasar. *Druſius.*

¹ *Balthasar dictus est.*] Hic Balthasar non potest alius esse quam Laborosarchodus, ut scribit *Berosus*, sive *Laborosarascus*, ut scribit *Abydenus*, qui ambo eum imperfectum memorant. Breve oportet regnum habuerit, quia omittit ejus nomen *Ptolemaeus*. *Grot.* *Nabonidum*, quem postremum in *Berosi catalogo* recensuimus, *Joseph. 10. Art. 12.* Balthasarem esse putat, cuius in *Danielis libro* mentio est. Hic vero *Iosephi mira* est oscitantia; qui illos ippos, unde hanc historiam descripsit, auctores, incuriose legit. Testis est enim *Megasthenes* *Nabonidum* nullo propinquitate jure cum *Laborosarchodo* fuisse conjunctum. At Balthasar ille *Danielis* non alienis utique successit: sed paternum & avitum sortitus est regnum. Verba *Berosi*, Δαλασαρος δε τετε, σωματοτες οι ἐπιγελασιοντες αὐτοι καινη τινι βασιλειαν αθεισηνην Ναβονιδον πνι η ειν Βασυλεως οντι ειν τοι αυτης ἐπιστοσεως. Non possunt haec delegitimo ejus, qui

mortuus erat, herede, ac successore dicta videri: sed de peregrino, & adscitio; cujusmodi Balthasar non fuit. Non est igitur idem cum *Nabonedo Balthasar*, sed potius cum *Laborosarchodo Nabuchodonosori* nepote, ex ejus filia, quæ *Neriglissaro* nupsit, ut scribit *Berosus*. *Neriglissarus* vero, quasi tutorio nomine, pro filio *Laborosarchodo* seu *Balthasare* regnum administravit. Hinc est, quod Balthasari tertius annus tribuitur à *Daniele*. Quod autem *Hieremias* predixerit, Deum *Nabuchodonosoro*, ejusque filio, ac filii filio regnum esse daturum; filii nomen pro genero sumi potest. Ita *Davidem* filium appellat *Saul*. *Hieronymus* quoque, ubi *Nabuchodonosor* pater *Balthasaris* vocatur, proavum significari assert; ut mirum non sit, si, ut *patris* appellatio, ita *filii*, à propria notione ad minus propriam aliquando transferatur. Nam & *11 Paral. cap. 22. v. 2.* *Athalia Amri* filia dicitur, quæ neptis esset. *Petavius.*

² *Quarto & decimo anno.*] *Josephus* autor hæc accidisse anno regni ejus decimo septimo: à quo dissentient non parum, qui ei tantum annos quinque assignant. Qui *Laborosarchodum* eundem faciunt cum *Balthasare*, tribuunt imperio ejus menses *ix.* duntaxat: quod *Josephus* prodidit de *Labosardacho* (sic cum appellat) quem diversum facit à *Balthasare*, qui *Babylonis*, inquit, *Nabonidel nominatur*. Alibi est *Nabonidus* sive *Labonidus* pro eodem. *Druſius.*

³ *Publicum epulum.*] *Daniel. 5. Joseph. x. 11.* Solebant id interdum facere Orientis Reges, ut ex *Herodoto* 1. & *Xenophonte* 7. apparet. Multi putant *Balthasarum* obsequum à *Persis* & *Medis*, ut ostenderet se hostes suos despiceret, hoc convivio suos exceptisse. Id quod in simili

pata , sed ¹recondita in thesauris habebantur , ²proferri imperavit. Cum his per luxum ac licentiam regalis convivii promiscue ³omnis virilis ac muliebris sexus , uxores concubinæque ejus uterentur , subito rex in pariete conspicit ⁴digitos scribentes , cernebanturque ⁵in versum ductæ litteræ. Sed ⁶qui posset scripta legere , non reperiebatur. ⁶Igitur rex perterritus , ⁷magos & Chaldæos advocat. Qui ⁷bus mussitantibus nec quicquam respondentibus , ⁸regina regem

simili casu Epaminondas egit. *Diod.* 12. & *Viriatus. Florus.* Sed obsidio illa à Josepho oscitante vel Judæos suos fecuto , vel authores profanos legente , confusa est , & ab eruditis explosa. Non dum enim eo tempore Cyrus arma sua in Babylonios verterat , occupatus adhuc bello Lydio.

¹ *Recondita in thesauris.*] Imo in Beli templo , ut notat Hieronymus.

² *Proferri jussit.*] Quamdiu vasa fuerunt in Idolio Babylonis non est iratus dominus (videbantur enim rem Dei secundum pravam quidem opinionem , tamen divino cultui consecratae) postquam autem humanis usibus divina contaminant , statim poena sequitur post sacrilegium. *Hieronym. ad 6. Daniel.*

³ *Omnis virilis & muliebris sexus.*] Siganus mavult , *Omnis virilis ac muliebris sexus uxores.* Quod ut non improbo , ita scio veteres scripsisse omnis & omnes pro omnes. Sic quis & queis pro quibus scribebant. *Drus.*

⁴ *Digitos scribentes.*] Movente eos angelo Gabriele. *R. Salomo.* Lyra putat manum hanc tantum extitisse in phantasia Regis. Sed ex textu refutatur. Alii non totam manum , sed digitos tantum apparuisse dicunt. Quia dicitur פֶלְעָנֵן , palma manus. Unde Syrus & Arabs Alexandrinus vertunt : egressi sunt digitii manus hominis. Sed verius est totam manum conspectam. *A Lapide.*

⁵ *In versum ductæ literæ.*] Suppicor legendum apud Sulpicium: *in candelabrum versum* , ut dixit Cicero , *in forum versus.* Sigan. Quod & Drusius approbat. Non

bene. Sensus enim plenus & elegans est , literas illas non confusim fuisse pictas in pariete , sed *in versum* , id est , voces ac lineam ductas. *Horn.*

⁶ *Qui posset scripta legere non reperibatur.*] Quia literæ erant Hebraicae. Rabini quidam. Quia transpositæ vel mutatae. *R. Saadias.* Quia insolentes & extraordinarie. *Pineda.* Quia sine punctis vocalibus scriptæ non intelligebantur. *Alii.* Quia impediti fuerunt Chaldaei legerent. *Alii.*

⁷ *Magos & Chaldæos advocat.*] Karē πάνους ἐμήρνες τινὶ χρόνοι τὸ τὸ γερίμαστον καὶ τινὶ τὸν αὐτὸν ἀγλαπόλιν Διγύοιαν σεφῆ ποιησιν , daturum se ei torquem aureum & purpureæ vestis usum , quali Chaldaeorum Reges utuntur , atque insuper tertiam regni sui partem. Post hoc præconium major etiam fit Magorum concursus , certatum sensum literarum scrutantibus , nihil tamen perficientibus. *Joseph.* Quia solitam oscitantiam ejus redolent. Quis credat una nocte per universum regnum præcones missos ? Porro , ne quis intercessisse dies aliquot existimet , eadem nocte & scripta , & lecta , & impleta illa sunt. Nec dicitur : *Tertiam regni mei partem dabo* : sed *tertius erit in regno meo.* Utinam diligentior fuisset Josephus & religiosior in sacra Historia scribenda! *Horn.*

⁸ *Regina.*] H' μέγα μὲν αὐτὴς. *Joseph.* Nitocris scilicet , prudens foemina. Herodot. 1. Vide Grotium ad 111. de Verit. Relig. Christ. Alii matrem fuisse volunt,

gem admonet,¹ esse quendam Hebreum, Daniel nomine, qui olim Nabuchodonosor occulti mysterii somnium revelasset, jam tum, ob illustrem sapientiam, summis honoribus donatum. Itaque acci-⁸ tus Daniel,² perlegit,³ interpretatusque, ob delictum regis,⁴ qui sacra Deo vasa temerasset, ipsi exitium imminere, regnumque ejus⁵ Medis ac⁶ Persis datum.

IX. Quod mox consecutum est. Nam⁷ eadem nocte¹
Balthasar⁸ interiit, regnumque ejus⁹ Darius,¹⁰ natione Me-²
dus,

volunt, ut Origenes, Theodor. Alii
uxorem. Porphyrius cavillator, uxorem.
Hieronymus: Novit præterita quæ Rex
ignorat. Erubescat ergo Porphyrius, qui eam
Balsafaris somnias uxorem, & illudit, eam
plus scire quam maritum.

1. *Essē quendam Hebreūm Daniel.*] An
ergo incognitus Regi, tantis sub Nabu-
chodonosore honoribus affectus? No-
tum fuisse & inter amicos Balsafaris, ex
cap. 14. 1. patet. Sed paulatim evilesce-
bat sub novo Rege, & rarior in aula erat.

2. *Perlegit.*] פָּרְשָׁת תְּהִלָּה מִנְּדָבָר בְּרַכָּה.

3. *Interpretatusque est.*] MENE, nume-
ravit Deus regnum tuum, & comple-
vit illud. THECEL appensus es in statera,
& inventus es minus habens. PHARES,
divisum est regnum tuum, & Medis ac
Persis datum. *Dan.* 5. Josephus: Mane,
hoc est, numerus, significat dinumera-
tum esse jam dierum vitæ ac regni nu-
merum, & per breve tempus superesse.
Thecel, quod est pondus, appensum à
Deo regni tui tempus, jam ad finem ver-
gere. *Phares*, quod est fragmen, fracturum
Deum regnum tuum, & partes ejus in
Medos ac Persas distribuendas.

4. *Qui sacra Deo vasa temerasset.*] Un-
de cavit libi Justinianus, qui vasa tem-
pli secundi à Vespasiano Romanum por-
tata, à Genserico Carthaginem, cum
per victoriam nactus esset, non in suos
usus vertit, sed in Sacram Basilicam
vertit, quæ erat Hierosolymis. Pro-
copius.

5. *Medis.*] A Madai. Descriptionem
regionis hujus vide apud Strabonem
lib. 11. Hodie nomen ejus perit, & to-

ta gens in Persarum ditionem concessit.
Nec olim diversi fuerunt à Persis, nisi
solo nomine, & fortasse Dialecto. Ce-
téra omnia communia habuerunt. Η
γδ̄ νύν λεγουμένη περική σίλη, καὶ ὁ τὸ
τοξικῆς ή πτυκῆς ζηλός, καὶ οὐδὲ
τὸς βασιλεῖας θεραπείας καὶ ιστημέσ
καὶ σεβασμός θεοπεπτῆς προσεγγίζεται δέ-
κονδρίων, εἰς τὸς πέροις προσεγγίζεται μή-
δων αἴφικ). Καὶ ὅπ τοτε ἀλλήλες, οἱ
τὸ εὐθυτῶν μάλιστε δῆλοι. Τιάρα
τοῦ θεοῦ οὐδὲν εἰδούσεις, οἱ πιλοί οἱ κα-
ριδῶτοι χιτῶνες, καὶ ἀραχνεῖδες,
etc. Strabo. De sermone Medico, pa-
rum tradunt veteres. Justinus 41. de
Parthis: Sermo his inter Scythicum Me-
dicunque medius, & utrisque mixtus.
Unde colligimus haud multum ab ho-
dierno Persico, nisi quantum longa æ-
tas mutavit, discrepasse. Horn.

6. *Persis.*] Qui & Parthi, id est, Schy-
tharum lingua exules. Justin. 41. Vel
à Faras Equis. Sunt enim πτυκῆς
studiosissimi. Horn. Adeo autem hæ duæ
gentes coaluerunt in unam, ut passim
apud Græcos reperias Medos pro Persis
poni, & οὐδὶς οὐδεὶς eos qui Persis stu-
debant. Grot.

7. *Eadem nocte.*] Sequentis anni. Al-
casar in Apoc. 16. Quod falsum, ut ex
textu patet. Nam illa ipsa nocte, qua
Scriptura apparuit, cetera quoque con-
tigerunt. Interp.

8. *Interiit.*] Υπὸ τῆς φίλων ἀπειλη-
πανίση. Erosus. Τέττα ἡ απεθανόντος
βιοτίων μόρος. Abydenus. Miræ fabulæ
sunt